

Vergaderjaar 2024–2025

30 872

Landelijk afvalbeheerplan

Nr. 310

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN INFRA-STRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 april 2025

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat heeft op 8 oktober 2024 de petitie «Helder over elders» ontvangen van het samenwerkingsverband «Building Change». In de petitie worden vragen gesteld over dumpen van plastic afval en negatieve effecten van winning van kritieke grondstoffen. In deze brief ontvangt u een reactie op de petitie en wordt toegelicht wat het kabinet op deze onderwerpen doet.

Het kabinet ziet geen mogelijkheden om eventueel ontstane schade door Nederlands plasticafval te compenseren, omdat dit in de praktijk ondoenlijk is. Zo is de schuldvraag alleen al erg complex. Daarom zet het kabinet ook in op voorkomen van onwenselijke storten van Nederlands afval buiten de EU.

Toezicht en handhaving zijn bedoeld om illegale activiteiten tegen te gaan. De export van kunststofafval krijgt al specifieke aandacht bij controles. Met toegesneden regelgeving kunnen we de effectiviteit van dit toezicht en handhaving optimaliseren. De bestrijding van illegale export van afval was een van de hoofddoelen van de recente herziening van de Europese regelgeving over deze transporten, de Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen, de EVOA. Deze herziene EVOA is sinds 20 mei 2024 in werking en kent een verbod op de export van kunststofafval uit de EU naar niet-OESO-landen met ingang van 21 november 2026. Nederland zal uiteraard toezien op de naleving van dit exportverbod en waar nodig handhavend optreden.

Wat betreft kritieke grondstoffen is het kabinet zich bewust van de impact van de delving van kritieke grondstoffen op mens en milieu. Dat geldt ook voor kritieke grondstoffen die in batterijen, zoals batterijen voor e-bikes, worden gebruikt. Nederland zet zich daarom in voor verantwoorde mijnbouw en het verminderen van negatieve gevolgen voor de landen waar grondstofdelving plaats vindt.

Dit gebeurt onder meer vanuit de Nederlandse Grondstoffenstrategie, meer informatie over de inzet en voortgang is te vinden in de Kamerbrief over voortgang Nationale Grondstoffenstrategie (Kamerstuk 33 852, nr. 291). Het kabinet, in het bijzonder de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp zet in op drie sporen om de keten van kritieke grondstoffen te verduurzamen:

- (1) agenderen en kwantificeren,
- (2) aanjagen van Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO)
- (3) ondersteuning van duurzame mijnbouwpraktijken in ontwikkelingslanden.

Zo ondersteunt Nederland via het European Partnership for Responsible Minerals projecten die direct moeten bijdragen aan een verantwoorde artisanale en kleinschalige mijnbouw.

Verder zijn in de EU batterijenverordening, die in de zomer van 2023 van kracht is geworden, gepaste zorgvuldigheidseisen voor bedrijven opgenomen. Bedrijven zijn verplicht om potentiële sociale en milieuri-sico's te voorkomen of aan te pakken die verband houden met het inkopen, verwerken en verhandelen van de grondstoffen die nodig zijn voor de fabricage van batterijen. Daarbij legt de verordening ook eisen op ten aanzien van recycling en op termijn voor het gebruik van recycled materiaal in de productie van nieuwe batterijen.

Ook investeert de Nederlandse overheid via het Nationaal Groeifonds-programma «Material Independence & Circular Batteries» direct in het opbouwen van batterijrecycling in Nederland en het ontwikkelen van batterijen met alternatieve grondstoffen.

We hopen u hiermee genoeg geïnformeerd te hebben.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
B. Madlener

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Ch.A. Jansen